

har jeg ikke villet undlade at imødekomme Ønsket om for en begrænset Tid at sætte disse saakaldte Polaklovbestemmelser i Kraft for de Arbejdere, der har været her i betydelig længere Tid, end Loven fastsætter. Jeg har foreslaaet, at denne Lov skulde gælde til den 31. Marts 1920, hvilket formentlig er tilstrækkelig lang Tid, da der nu aabner sig Mulighed for, at de paagældende polske og andre udenlandske Arbejdere kan vende hjem til deres Fædreland, saaledes som de fleste af dem formentlig ogsaa ønsker det. Hjemtransporten er planlagt fra dansk Side, og forsaavidt den nu kommer i fuld Gang, vil en længere Gyldighed af Loven end den, her er foreslaaet, ganske sikkert ikke være paakrævet.

Jeg skal altsaa anbefale det høje Ting at behandle disse Lovforslag med Velvillie.

Forsvarsministeren (P. Munch): Det Lovforslag, jeg herved skal have den Ære at fremsætte, gaar ud paa *Nedlæggelse af Københavns Landbefæstning* allerede nu. Lovforslaget har været forberedt i den militære Kommission og gennem Forhandling med de forskellige Rigsdagspartier. Det Forslag, jeg havde fremsat i Kommissionen, omfattede ikke alene Landbefæstningsværkerne, men tillige de indre Søforter og de forskellige Sø- og Kystforter, der nærmest tilhører Landbefæstningen. Det viste sig under Forhandlingerne, at det radikale Venstre og Socialdemokratiet kunde slutte sig til Forslaget i dets fulde Omfang, men Partiet Venstre har kun kunnet slutte sig til Forslaget for Landbefæstningens Vedkommende. For at sikre Lovforslaget hurtig Fremme har jeg da indrettet det saaledes, at der her kun er medtaget Forslag om Landbefæstningsværkerne. Jeg skal tilføje, at Partiet Venstre har erklæret sig beredvilligt til Forhandling om de indre Søforter, efterhaanden som der maatte fremkomme Vidnesbyrd om, at man allerede nu havde Brug for disse til Fremme af det civile Livs Krav. Der er fremkommet en almindelig Henvendelse fra Københavns Havnedirektør angaaende de Interesser, Havnen har i disse Forters Anvendelse, men nogen

som helst Plan derfor foreligger ikke endnu, og først naar der fremkommer bestemte Forslag, er den Forudsætning til Stede, som Partiet Venstre har krævet, og saa snart dette indtræder, skal jeg da vende tilbage til dette Spørgsmaal.

Det konservative Folkeparti har taget det Standpunkt, at man i Princippet erklærede sig for Tilslutning til Tanken om Nedlæggelsen af Københavns Landbefæstning, men udtalte Betæneligheder dels paa Grund af de øjeblikkelige Forhold, dels fordi man mente, at Landbefæstningens Nedlæggelse vilde være forbundet med betydelige Udgifter. Som det fremgaar af de Oplysninger, der er forelagte Kommissionen, er dette en Fejltagelse. Naar Desarmeringen foregaar paa den foreslaaede Maade, vil de Udgifter, der foraarsages derved, være ganske beskedne. Tanken er nemlig kun at fjerne Skytset fra de Steder, hvor det nu er anbragt, at fjerne Pansertaarne o. l., forsaavidt Jernets Værdi nogenlunde kan betale Omkostningerne ved Fjernelsen. Derimod er det ikke Hensigten at foretage Bortsprængning af de store Betonkonstruktioner. Det vilde formentlig kræve lignende Udgifter, i hvert Fald ikke ret meget mindre Udgifter end dem, som Anbringelsen af disse Betonkonstruktioner i sin Tid har krævet, og der ses ikke at være forbundet noget egentligt Formaal dermed; en Del af de Bygningsværker, der findes, vil netop kunne anvendes med praktiske Formaal for Øje i Fremtiden.

Naar man følger den her foreslaaede Fremgangsmaade, vil man altsaa kunne undgaa de Udgifter, som man fra konservativ Side har været bekymret for. Derimod indtræder der straks, saa snart Lovforslagets Bestemmelser bliver gennemført i Praksis, en klækkelig Formindskelse af den aarlige Militærbyrde, idet Fæstningsartilleriregimentet da ophæves. Dette medfører, at der skal indkaldes en 5—600 Mand mindre om Aaret, og at man, naar Spørgsmaalet om Befalingsmændene er ordnet, alt i alt kan spare 1³/₄ Mill. Kr. om Aaret. Overfor Befalingsmændene har man tænkt at anvende den Fremgangsmaade, at man, efterhaanden som Afgang sker, lader de paagældende Pladser staa ubesatte,